

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij Francisci Lamberti Auenionensis

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Secvnda. Secundo, ponitur canticum eius in uentre piscis adhuc
existentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

COMMENTAR. CAPVT II. 118

Uasti. Et noli respicere ad iniquitates nostras, qui ideo lo-
nam minime perdidisti, quod tibi iubenti non adqueuerit.

Habes hic insignem locum, quo Ionas Domini **IESV**
Christi typum gerit. Sed de his, in libro allegoriarum huc
adiecto, nonnihil adijciemus.

P A R S S E C V N D A.

Et orauit Ionas ad dominum Deum suum,
de utero piscis, & dixit:

Clamaui de tribulatione mea ad dominum,
& exaudiuit me.

De uentre inferi clamaui, & exaudisti uo-
cem meam.

Et proiecisti me in profundum, in corde ma-
ris, & flumen circumdedit me.

Omnes gurgites tui, & fluctus tui, super
me transierunt, & ego dixi:

Abiectus sum a conspectu oculorum tuo-
rum, ueruntamen rursus uidebo templum
sanctum tuum.

Circūdederūt me aquæ usq; ad animam
abyssus uallauit me: pelagus operuit caput
meum.

Ad extrema montium descendi, terræ ues-
tes concluderunt me in aeternum.

Et

FRANC. LAMB. IN IONAM

Et subleuabis de corruptione uitam meam, domine deus meus.

Cum angustiaretur in me anima mea, Domini recordatus sum, ut ueniat ad te oratio mea, ad templum sanctum tuum.

Qui custodiunt uanitates, frustra misericordiam suam derelinquunt.

Ego autem in uoce laudis immolabo tibi, quaecumque uoui reddam pro salute mea domino.

IONAS mox ut uidit, elationes maris expauescendas, & uere admirabiles, territus fuit, uerum à Domino illustratus ne desperaret, credidit aliquid mirabile futurum, & se tandem eripiendum, tametsi modum ignorauit. Orauit enim tum Dominum, nec cessauit orare, & dum missus fuit in mare, & dum glutiebatur à ceto, & dum in eius uentre fuit. Mox autem, ut adhuc in piscis uentre positus, agnouit se exauditum à Domino, quæ hic habentur apud se dixit, quæ uere magis sunt gratiarum actiones, quam deprecationes. Verum etiam tum orasse dicitur, quod uera gratiarum actio, & Dei benedictio, nunquam sit absque pio adfectu in eum. In pio autem adfectu, pura oratio sita est. Seruatus igitur Dei misericordia, sicut corpore, ita & animo integer, roboratusque in fide, ac certior redditus, quod Deus illum exaudierat, dixit. Clamaui de tribu

tribulatione mea ad dominum, & exaudiuit me. **Clamauit** forsitan etiam uoce, territus ob maris feruorem, et ingentem bestie molem, antequam ab ea glutiretur. **Verum** indubie magis fuit clamor ueræ fidei, quam oris. **Clamauit** autem animo semper, in uentre piscis. Is animi clamor est, quem maxime **Deus** uult, & quo spiritus domini **IESU** Christi clamat in cordibus nostris: **Abba pater.** Gal. 4. **Eo** clamabat ad **Deum** **Moses**, cum **Deus** ipse ei dixit. **Quid** clamas ad me? **Exo. 14.** Et tamen nihil tum orasse legitur. **Sic** & ille clamauerat, qui dixit. **Clamaui** in toto corde meo. **Psal. 118.** **Beatus** qui sic in tribulationibus, & semper clamare nouit. Impossibile namq; est, eiusmodi non exaudiri.

Adiicit autem se clamasse, & fuisse exauditum, de uentre inferi, id est, piscis, qui tam ob ingentem corporis molem, quam ob tenebras horribiles, infernus quidam illi erat. **Quidam** aiunt, quod agnouerit se exauditum, etiam antequam à pisce glutiretur, sed profecto id non potest ex textu adseri, quin potius obpositum. **Quandoquidem** se exauditum dicit, cum ad huc in uentre ceti clauderetur. **Qui** locus insignis est, ad manifestandam bonitatem dei, & ueræ fidei uim. **Vbiq;** enim exaudit, eos, qui in se credunt.

Ait deniq; **Et** proiecisti me in profundum (hoc est) in corde maris, & flumen (maris inundatio) circumdedit me. **Omnes** gurgites tui & c. **Quod** precedente uersu per flumen, hic per gurgites **Dei** (omnia enim **Dei** sunt) intelligit

FRANC. LAMB. IN IONAM

telligit. **H**i transferunt super Ionam, dum super ceto, in cuius uentre erat, eleuantur. **E**t ego dixi, antequam scirem, quod me exaudisti, & dum uidi me in tot malis & periculis esse. **A**biectus sum, à conspectu oculorum tuorum, id est, uideris mei oblitus, dū in tot malis me deseris. **Q**uia si enim respicit, dum iuuat: & non respicit, dum in flagellis dimittere uidetur. **V**erum tamen si ita locutus est uir iste **D**eus, præ animi angustia, & malorum terrore, tamen **D**eus **O**pt. **M**ax. etiam in tribulatione, semper est cum electis suis. **H**inc psal. 50. **D**e iusto ait. **C**um ipso sum in tribulatione. **E**t de Ioseph sancto dicitur. **S**ap. 10. **H**æc (uera sapientia) uenditum iustum non dereliquit, sed à peccatoribus liberauit eum, descenditq; cum illo in foueam, & in uinculis non derelinquit eum, donec adferret illi sceptrū regni (**A**Egypti) & potentia aduersus eos, qui eum deprimebant.

Dixit ergo inter tam graues pressuras, se abiectum à facie **D**eus. **S**ed iuxta multitudinem dolorum cordis eius, consolationes **D**eus letificauerunt eum. **S**piritu namq; suo illustrauit eum **D**ominus, quo etiam tum nouit se exaudiatum, unde & in multa diuinæ bonitatis fiducia ait: **Q**uanti libet nunc abiectus uidear à te, confido ueruntamen, quod rursus uisurus sim templum sanctum tuum. **C**olebat **D**eum spiritu, & uerum eius templum erat, non minus quam fideles, qui **C**H**R**I**S**T**I** aduentum sequuti sunt, sed de templo **H**ierosolymæ, præter quod

quod nullum unquam instituit **Deus**, loquebatur.

Replicauit iterum sermonem præscriptum, uarijs locutionibus mala sua describens, ut in signo eius liberationis factum, magis in **Dei** gloriam palam fieret; atq;: **C**ircumdederunt me aque, usque ad animam, potentes scilicet occidere me, nisi me seruaret **Dominus**. **A**bysus operuit &c. **A**perti sunt hiloci: **T**erræ uectes concluderunt me in æternum, hoc est, Sic undique conclusus sum & mari & terra, ut nisi ipse feceris, nullus possit me liberum facere in æternum. **N**am secundum hominum iudicium, inpossibilis est liberatio mea. **E**t ideo tu qui solus id potes, subleuabis uitam meam, de corruptione **S**ensus est: **S**erua bis me uiuentem, & præseruabis corpus meum, ne malis presentibus deficiat & corrumpatur. **T**u namq; es, in quæ solum spero & fidutiam habeo.

Denique, plenius quid inter tam aspera fecerit ostendit, dicens: **C**um angustiaretur in me, id est, cum ego angustiarer, **D**omini, tui scilicet, q̄ uniuersorum **D**ominus es, recordatus sum, sciens te bonum, iustum, pium, & in te solum sperans. **R**ecordatus quoq; sum tui, te deprecans pro auxilio tuo, & liberatione mea, confidens quod propter bonitatem tuam non despicies me, sed perueniet ad te, placebitq; tibi deprecatio mea, & ueniet ad templum sanctum tuum. Sciebat absque dubio quod præsentem fidem, bona sit ubique oratio, uerum quia **D**eus externum cultû maiestatis suæ, in templo **H**ierosolymæ posuerat, nolēbatq; alibi

FRANC. LAMB. IN IONAM

ba: que alibi sibi uictimas ab Israëlitis offerri, optabatq;
uir sanctus in id templum uenire, ut redderet coram
omnibus gloriã domino, pro sua liberatione, ideo adiecit:
Vt ueniat oratio mea, ad templum sanctum tuum. Qu. di.
Id desiderauit & petij à te, ut in templo sancto tuo, possim
te deprecari. **Igitur sic orans Dominum,** & certior factus
de proxima liberatione sua, sic spiritu à Deo confortatus
est, ut in profundis & horrendis tenebris resipiscendo
prophetaret. **Qui custoduit,** inquit, uanitates seu men=
dacia, qui scilicet, in eis permanent, frustra, id est, in suam
perniciem, misericordiam suam, hoc est, sibi resipiscenti=
bus paratam, derelinquunt. **Qu. di. Ego miser peccaui,** &
uanitatem ac mendacium admisi, dum iussioni confestim
minime paruï, & putauï me posse fugere à facie tua, ut
non implerem, quod mihi præceperas. Sed mendax, uana,
& fallax extitit, eiusmodi cogitatio, quod à tuo spiritu,
non esset profecta. **Nam** quidquid non est ab eo, nihil aliud
quàm uanitas est. **Ac nunc inlustrasti me domine Deus,** ut
resipiscam, ne custodiam & seruem eiusmodi pernicio=
sissimam ac uanissimam cogitationem, quod omnes qui id
genus mendacia custodiunt, misericordia quam illis uis ex
hibere, se indignos reddant. **Eo** siquidem ipsam miseri
cordiam calcant, quo mendacia illis opposita seruant. **Re**
sipiscam ergo, à uanitate quam cogitaueram, & in uoce
laudis, hoc est, gratiarum actione, ac prædicatione gloriæ
tuæ, immolabo tibi, sciens resipiscentiã & confessionem
ueritatis,

COMMENTAR. CAPVT II. 121

ueritatis esse uictimam tibi omnium gratissimam. Et quæ
cunq; uoui, reddam pro salute mea Domino. Vouerat in-
dubie, se professurum peccatum suum, & Dei magnalia,
quæ in seipso expertus fuerat, & forsan idem facturum se
publice apud Hierosolymam, cum solēnibus hostijs, iuxta
morem Iudeorum. Id autem non dubitarim fuisse primum
quod uouit, nempe, quòd mox adquiesceret omni Dei ius-
sioni De uotis nonnihil egimus in fine capitis præcedētis.

PARS TERTIA.

Et dixit Dominus pis-
ci, & euomuit
Ionam in
aridā.

Quia omnia habet in manu sua, dixitq; et facta sunt,
Psal. 148. præcepit ceto, & glutuit Ionam, in ter-
tium usq; diem incolumem seruandum. Tertio autē
die ueniente, iussit iterum Dominus pisci, & euomuit il-
lum in aridam. Porrò hæc iussio, nihil aliud quàm motio fu-
it. Quasi enim iussit, dum mouit. Mouit illum, ut mox glu-
tinet Prophetam: & seruauit, ne ei noceret: mouitq; illum
denuo, & euomuit quem glutierat, in aridam. O uere me-
morabile factum, quo abunde palam fit, & Dei potentia,
& quanta de seruis suis illi cura sit.

Q Caput